

Závěr:

V této práci jsem se zaměřil na pohled jednotlivých autorů biblických a talmudických textů na krále Chizkijáše. Cílem bylo především porovnat hodnocení Chizkijáše a jeho činů v textech Deuteronomisty, Chronisty a dalších redaktorů. Tito autoři, redaktoři či snad celé školy, znali Chizkijáše jako historickou postavu vyjímečnou svými vladařskými schopnostmi, věrností kultu Hospodina a lidskými kvalitami. Při jejich pokusu o vytvoření souborného historického díla jak Chronista, tak Deuteronomista, záměrně vylíčili postavu krále Chizkijáše ve zidealizované podobě, jak jsme si ukázali výše. Jedním z cílů této práce bylo ukázat, proč se jejich postup ubíral právě tímto směrem. V úvahách obou sehrály svou roli i nadosobní motivace. Oba věděli, že psané dílo (o to více historiografie vlastního národa), uspořádané z fragmentů ústní tradice, předávané z otce na syna, má obrovskou moc. Nejedná se o moc nad druhými ani nad Bohem, ale o moc nad sebou samými. Izraelský národ má sám sebe spatřovat v postavách příběhu vyprávěném našimi autory. Jeruzalémané se při poslechu těchto látek mají ztotožnit s nemocným, kajícím a nakonec uzdraveným Chizkijášem. Záměrem Deuteronomisty a Chronisty bylo a je poučit a povzbudit čtenáře pomocí systému symbolů, které čtenář bezpečně zná. Každý z autorů v jiné době, každý pro jinou generaci v jiné situaci.

Při posuzování a následném porovnávání obou textů o králi Chizkijášovi jsem se snažil zohlednit perspektivu doby každého z autorů. Proto jsem v rámci zkoumání hodnocení z pera obou autorů bral v potaz, kdy a kde text vznikl, komu je určen a jakým způsobem byli autoři k formování čtenáře motivováni.

Podrobný rozbor textů ukázal, že studovaná literární díla skutečně získala otisk doby a situace, v níž se čtenář i autor nacházeli.

Přestože Deuteronomista i Chronista vyzdvihují Chizkijášovy reformní činy, které tak dnešní čtenář může považovat za základ a prvotní příčinu pozitivního hodnocení obou autorů, je z textu patrné, jak je uvedeno výše, že Chizkijáš přistoupil ke svému reformnímu úsilí z toho důvodu, že „doufal v Hospodina, Boha Izraele...(a) přimkl se k Hospodinu, neodstoupil od něho, dbal na jeho přikázání... a Hospodin byl s ním“ (2Kr 18,5-7). Zde je třeba spatřovat východiska pozitivního hodnocení obou autorů. Čtenář se má pak dle záměru autorů chovat podle vzoru Chizkijáše, a to především v dobách, kdy se jeví člověku světské řešení snadnější, než hledání pomoci u Hospodina.

V práci jsem se také zabýval dodatky a absencemi obdobného textu Izajáše o králi Chizkijášovi. Zejména rozbor Chizkijášova žalmu přinesl mnoho podnětů přispívajících k vykreslení celkového pohledu autora na postavu krále Chizkijáše a jeho pokusu zprostředkovat čtenáři metaforu vztahu Chizkijáše s Hospodinem.

V další kapitole mé diplomové práce přináším překlady většího množství talmudických

sugjot, jejichž jádrem je výklad skutků a výroků krále Chizkijáše. Při zpracovávání tohoto oddílu jsem byl veden snahou přinést komparaci uchopení role krále Chizkijáše ve výše zmíněných biblických pramenech a v ústní tradici. V mnoha aspektech jdou rabíni dále, než autoři biblických látek. Na jednu stranu ve vybraných pasážích zřetelně zaznívá snaha přisoudit Chizkijášovým činům až mesiánský charakter, jiná folia naopak artikulují hranici lidství a ke slovu přichází i palčivá kritika.